

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Bylo vytvořeno v rámci projektu financovaného z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

✓ Model fungování místního partnerství

- ✓ AKTÉŘI RODINNÉ POLITIKY NA KRAJSKÉ ÚROVNI
- ✓ VÍT SKÁLA A KOL.

Obsah

Obsah	2
1 Úvod	2
2 Typy rodin	3
3 Místní aktéři	5
4 Potřeby a jejich naplňování	5
4.1 Potřeby rodin	5
4.2 Způsoby naplňování potřeb	8
4.3 Překážky a bariéry	12
5 Vazby mezi jednotlivými aktéry	12
5.1 Aktuální stav	12
5.2 Návrh na zlepšení	12
6 Závěr	14

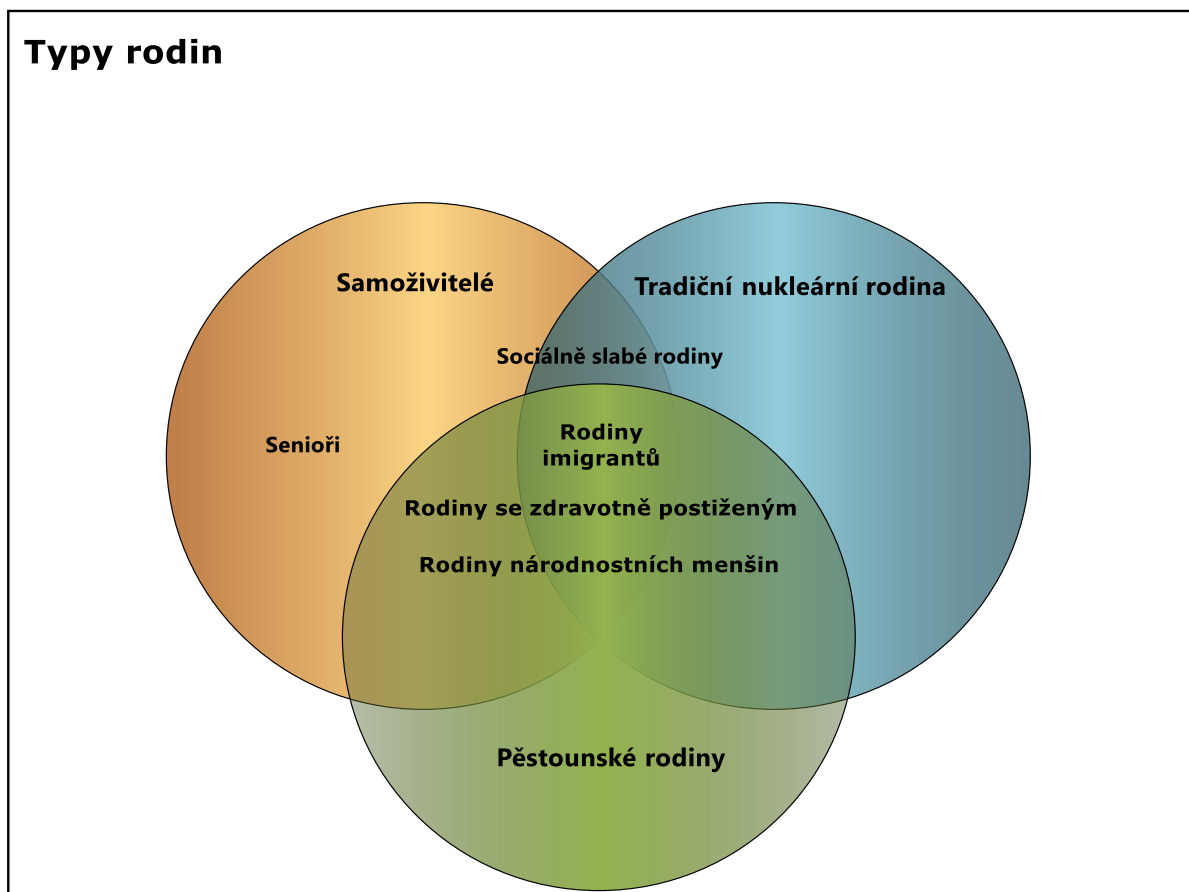
1 ÚVOD

Tento dokument má sloužit představitelům samosprávy v Kraji Vysočina k nastavení optimálního fungování místního partnerství pro efektivní uplatňování rodinné politiky na území kraje.

Materiál vychází z více jak dvouleté zkušenosti regionálních koordinátorů působících v rámci projektu „Rovnost na Vysočině v kontextu tvorby koncepce rodinné politiky kraje“ zkráceně „Rovnost šancí na Vysočině“. Podrobnější a konkrétní údaje za jednotlivé okresy, včetně SWOT analýz, jsou uvedeny v samostatných regionálních koncepcích. Zde uvádíme pouze shrnující syntetické závěry.

2 TYPY RODIN

Abychom správně zvolili aktéry, jejichž partnerstvím se má smysl zabývat v oblasti rodinné politiky, je nutné nejdříve vymezit pojem rodina. Formulováním definice rodiny se zabývá řada vědců i politiků. Tomuto problému jsme se věnovali v první brožuře, která byla vydána v rámci projektu „Rovnost šancí na Vysočině“. Naše chápání diversity pojmu rodina znázorňujeme na obr. 1.

Obr. 1 – Typy rodin

Jedná se o jedno z mnoha možných znázornění. Toto se snaží zachytit různé institucionální typy rodin, jak se mohou jevit z pohledu dětí, které v nich vyrůstají. Pro účely nalezení vhodných partnerství různých subjektů na regionální úrovni však považujeme toto schéma za vypovídající a srozumitelně vymezující okruh institucí a stavů, které je třeba brát při další práci v úvahu.

Všechny výše uvedené typy rodin prochází v době svého vývoje různými fázemi, což je nutné při mapování služeb pro rodiny zohledňovat. Obvyklý životní cyklus rodiny je znázorněn na obr. 2.

Obr. 2 – Obvyklý životní cyklus rodiny

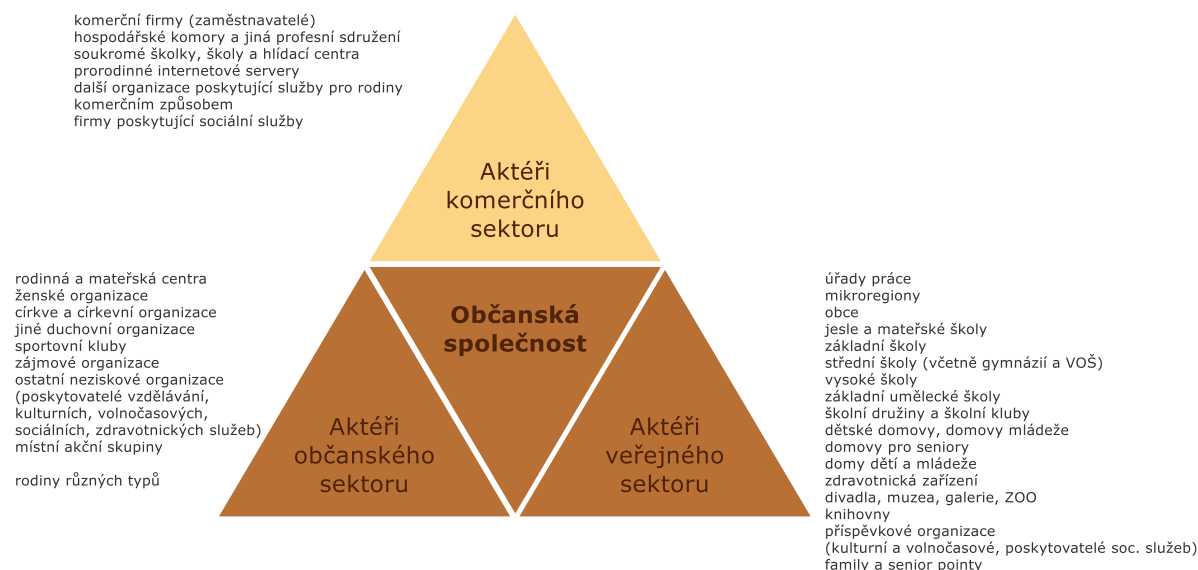
V každé této fázi mají rodiny trochu jiné potřeby a možnosti. Při formulování rodinné politiky by měl být brán ohled na všechny tyto fáze a při hledání místního partnerství je tak nutné pracovat se subjekty, jejichž činnost zasahuje jakoukoliv z těchto oblastí.

Dále je nutné brát v úvahu různé specifické potřeby některých rodin. Zejména sociálně slabých rodin, rodin národnostních menšin a rodin, jejichž členem je osoba se zdravotním postižením. Při pohledu na obr. 1 se tyto rodiny mohou vyskytovat ve všech uvedených typech. Samostatnou pozornost věnujeme i rodinám seniorů. Jedná se o jednu z vývojových fází rodiny, ale tak specifickou a početně stále narůstající, že ji považujeme za skupinu, které je nutné se též specificky zohledňovat.

Zvláštní pozornost je nutné věnovat rodinám, kde dochází ke kombinaci těchto faktorů, např. sociálně slabá rodina s těžce zdravotně postiženým dítětem neboť tyto rodiny jsou vystaveny tzv. několikanásobnému ohrožení.

3 MÍSTNÍ AKTÉŘI

Místní skupiny aktérů jsme nejdříve roztřídili dle jejich náležitosti k jednomu ze tří základních sektorů (veřejný, občanský, soukromý), viz obr. 3.

Obr. 3 – Přehled skupin aktérů rodinné politiky

Pro každou z výše uvedených skupin aktérů je možné v každém regionu nalézt konkrétní subjekty a tím je definován okruh aktérů, jejichž partnerstvím je důležité se zabývat.

4 POTŘEBY A JEJICH NAPLŇOVÁNÍ

Po vymezení typu rodin a okruhu aktérů, kteří jsou pro danou problematiku relevantní, je možné zaměřit se na konkrétní potřeby a jakým způsobem je jednotliví aktéři uspokojují.

4.1 Potřeby rodin

Definované potřeby dle jednotlivých výše uvedených typů rodin a jejich podrobnějších specifických potřeb uvádíme v tab. 1. Jsme si vědomi, že výčet není kompletní. Měl by ovšem dostatečně vymezovat přehled potřeb, který většina rodin daného typu má a základní překážky, které brání jejich naplňování.

Tab. 1 – Potřeby rodin a překážky k jejich naplnění

Typ rodiny	Potřeby	Brání naplnění
Tradiční nukleární rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Mít odpovídající bydlení • Stabilní zaměstnání pro rodiče <ul style="list-style-type: none"> ○ práce v místě nebo infrastruktura pro dojíždění ○ možnost využití flexibilních forem práce (FFP) • Zajistit volnočasový program pro děti a celé rodiny • Finanční podpora (např.: sleva za svoz odpadu; příspěvek při narození dítěte – zaměstnavatel, obec; příspěvek na školku; výhodnější půjčky, hypotéky...) • Ve fázi malých dětí v rodině navíc <ul style="list-style-type: none"> ○ sociální kontakty, ○ možnost občasného/pravidelného hlídání dětí ○ volný čas pro rodiče ○ aktivity pro rodiče s možností hlídání dítěte ○ aktivity rozvíjející schopnosti a dovednosti dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek pracovních příležitostí • Neochota zaměstnavatelů poskytovat FFP¹ • Špatná dopravní dostupnost • Nedostatečná kapacita předškolních zařízení (jesle, MŠ) • Negativní vlivy působící na vývoj dětí • Nezáměr politiků • Nedostatek financí (nejisté financování NNO)
Senioři	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímání sebe jako platného člena společnosti • Dostupná občanská infrastruktury (zdravotnická zařízení, obchody, pošta, knihovna apod.) • Dostupné volnočasové aktivity, včetně mezigeneračních • Zajištění bezpečnosti • Možnosti přivýdělků 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná nabídka aktivit • Opomíjení psychických potřeb • Vysoká nezaměstnanost • Nedostatek financí
Samoživitelé	<ul style="list-style-type: none"> • Stejně potřeby jako u tradiční rodiny • Větší naléhavost finančních potřeb • Vyšší nároky na dopravní dostupnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Jako u tradiční rodiny • Vymahatelnost výživného
Sociálně slabé rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Zajištění základního chodu domácnosti • Doučování dětí • Pomoc při jednání na úřadech • Dále stejné potřeby jako u tradiční rodiny s větším důrazem na finanční dostupnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Chybí trpělivost • Nízká finanční gramotnost • Dále jako u tradiční rodiny
Rodiny národnostních menšin a rodiny imigrantů	<ul style="list-style-type: none"> • Doučování dětí • Pomoc při jednání na úřadech • Pomoc s orientací v českém prostředí, kultuře, zvyklostech • Dále stejné potřeby jako u tradiční rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek organizací věnujících se cizincům • Nedůvěra • Dále jako u tradiční rodiny

¹ FFP = flexibilní formy práce

<p>Rodiny se zdravotně postiženým</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomocníky/ce do domácnosti (dostupné asistenty) • Doučování dětí • Dopravní prostředek • Speciální pomůcky (např. ke sportování a dalším zájmovým činnostem) • Ozdravné pobyty • Přijetí společností • Psychologická péče a podpora pro pečující osoby • Možnost odpočinku pro rodiče <ul style="list-style-type: none"> ○ Dostupné denní stacionáře (večerní provoz) ○ Odlehčovací služby • Podpora a motivace zdravých dětí vyrůstajících vedle zdravotně postiženého sourozence • Dále stejné potřeby jako u tradiční rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek financí • Odsouvání lidí s hendikepem na okraj společnosti • Nedostatečná opora v legislativě (nevřešené financování asistentů pedagoga) • Dále jako u tradiční rodiny
<p>Pěstounské rodiny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostupná psychologická pomoc • Doučování dětí • Rekreační pobyt • Materiální pomoc • Dále stejné potřeby jako u tradiční rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Dlouhé čekací doby u psychologů • Nevřešené financování asistentů pedagoga • Nedostatek financí (nepoměr ve financování dětí v ústavech a v pěstounských rodinách) • Dále jako u tradiční rodiny

Z výše uvedeného přehledu vyplývá, že potřeby tradiční rodiny se v určité míře projevují i u všech dalších typů rodin, u kterých se navíc vyskytují i určité další specifické potřeby. Zaměřením se na plnění potřeb tradičních rodin tak budou zároveň naplňovány i potřeby ostatních rodin a dodatečná podpůrná opatření (např. pomoc při jednání na úřadech, odlehčovací služby atd.) budou mít vyšší účinnost, když rodiče v takových rodinách budou mít možnost využívat flexibilní formy práce, rozvíjet sociální kontakty, infrastrukturu rozvíjející schopnosti a dovednosti dítěte atd.

Specifickou kategorií je tzv. sendvičová generace. Tj. rodiny s rodiči střední generace s požadavky na péči ze strany vlastních dětí nebo vnoučat a zároveň s prarodiči vyžadující specifickou péči. Vzhledem k prodlužující se délce života je nutné očekávat, že se počet těchto rodin bude v dalších letech zvyšovat. Tyto rodiny vyžadují specifickou psychickou podporu, krátkodobé asistenční a odlehčovací služby a zejména vstřícnost zaměstnavatelů respektive využívání FFP.

4.2 Způsoby naplňování potřeb

V následující tabulce je přehled činností, kterými jednotlivé skupiny aktérů přispívají k naplňování potřeb rodin.

Tab. 2 – Potřeby rodin a překážky k jejich naplnění

Sektor	Skupina aktérů	Jaké používají/mohou používat nástroje
Veřejný sektor	Úřady práce	<ul style="list-style-type: none"> Evidují volná místa Zajišťují nabídku rekvalifikačních kurzů Zajišťují výplatu nepojistných sociálních dávek, podpor v nezaměstnanosti a příspěvků APZ², včetně dávek pěstounské péče Podporují možnosti pracovního uplatnění (včetně zdravotně postižených) na společensky účelných pracovních místech Zprostředkovávají veřejně prospěšné práce
	Mikroregiony	<ul style="list-style-type: none"> Poskytují dotace mateřským a rodinným centrům, NNO poskytujícím služby pro rodiny Mohou realizovat osvětové aktivity (vlastní zpravodaje, noviny, TV kanály) Aktivně spolupracují s NNO při organizování akcí pro rodiny a zlepšování prostředí a vztahů v obci Rodinná politika jako součást jejich strategických plánů Poskytují metodickou pomoc obcím a NNO ve svém okruhu působnosti Umožňují synergický efekt při řešení problémů společných více obcím Mohou využívat práce jednoho člověka pro stejné potřeby na různých místech Platforma pro výměnu zkušeností
	Obce	<ul style="list-style-type: none"> Poskytují dotace mateřským a rodinným centrům, NNO poskytujícím služby pro rodiny Mohou realizovat osvětové aktivity (vlastní zpravodaje, noviny, TV kanály) Financují vlastní příspěvkové organizace Aktivně spolupracují s NNO při organizování akcí pro rodiny a zlepšování prostředí a vztahů v obci Nabízejí rozšířené otevírací hodiny úřadu Mohou odpustit (snížit) poplatky za odvoz odpadu za děti Vypracovávají a naplňují koncepce rodinné politiky
	Jesle a mateřské školy	<ul style="list-style-type: none"> Podporují rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku (do 6 - 7 let), podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném vývoji, na osvojování základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. <p>⇒ Pomáhají rozvíjet dovedností, socializace, morální a kulturní návyky dětí</p>

² APZ = aktivní politika zaměstnanosti

Základní a střední školy	<ul style="list-style-type: none"> • Vedou žáky k osvojení potřebných strategií učení, motivují je k celoživotnímu učení, tvořivému myšlení, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, atd. • Tvoří vzdělávací koncepce • Přispívá k prevenci sociálně patologických jevů • Částečně zajišťuje výchovu k rodičovství • Vyučuje finanční gramotnost žáků • Zapojují se do prosociálních projektů (např. pomoc postiženým sbíráním PET víček, hliníku, apod.) • Poskytují pomoc v krizových situacích rodinám žáků
Základní umělecké školy	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují prostor pro zájmové aktivity • Vzdělávají v umělecké oblasti • Prezentují dosažené výsledky formou koncertů, výstav, účasti na soutěžích
Školní družiny a školní kluby	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují volnočasové aktivity, výlety, exkurze, kreativní techniky, sport • Mohou nabízet prázdninový provoz
Dětské domovy	<ul style="list-style-type: none"> • Vychovávají k zodpovědnému životu, hospodaření • Provádí nácvik běžných dovedností pro fungování domácnosti
Domovy mládeže	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují ubytování, stravu, částečně nabídku volnočasových aktivit
Domovy pro seniory	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují ubytování, případně i stravu a nabídku volnočasových aktivit • Zajišťují sociální služby (pečovatelské služby), duchovní útěchu • Umožňují zapojení mládeže a dobrovolníků do péče o starší generaci -> výchova mladých k respektu stáří, existenciální příprava na smrt • Organizují různé kurzy, přednášky • Realizují osvětové aktivity • Nabízejí právní a finanční poradenství
Domy dětí a mládeže	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují vzdělávací a rozvojové kroužky pro děti, mládež, dospělé • Organizují veřejná vystoupení, soutěže, turnaje • Pořádají příměstské tábory, letní dětské tábory
Zdravotnická zařízení	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují ambulantní a pobytovou péči pacientům
Divadla, muzea, galerie, ZOO	<ul style="list-style-type: none"> • Nabízí volnočasové vyžití <ul style="list-style-type: none"> ○ zajímavé expozice, doprovodné programy, interaktivní výstavy, přednášky, rodinná představení

	<ul style="list-style-type: none"> • Realizují vzdělávací aktivity 	
Knihovny	<ul style="list-style-type: none"> • Přispívají ke vzdělanosti dětí i rodičů <ul style="list-style-type: none"> ○ půjčují literaturu, hudbu, audio knihy ○ pořádají semináře, přednášky, univerzity třetího věku ○ organizují osvětové akce (např. noc s Andersenem) • Nabízejí volnočasové aktivity <ul style="list-style-type: none"> ○ kreativní dílny pro děti ○ prázdninové programy • Zajišťují setkávání napříč generacemi 	
Ostatní kulturní a volnočasové příspěvkové organizace kraje a obcí	<ul style="list-style-type: none"> • Pořádají kulturní a společenské akce • Nabízí pravidelný i jednorázový volnočasový program • Organizují prázdninové programy, příměstské tábory, letní pobytové tábory 	
Příspěvkové organizace poskytující sociální služby	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování sociálních služeb dle svého zaměření 	
Family a Senior pointy	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují informace a zázemí pro potřeby rodin s malými dětmi a seniory • Realizují osvětové a vzdělávací a rozvojové přednášky a aktivity • Umožňují přístup k internetu 	
Občanský sektor	Rodinná a mateřská centra	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvářejí programy pro rodiny s dětmi • Poskytují prostory pro sdílení rodičů a dětí • Poskytují hlídání malých dětí pravidelné nebo občasné
	Ženské organizace	<ul style="list-style-type: none"> • Pomáhají ženám ve zvyšování jejich sebevědomí a prosazování jejich práv • Organizují zájezdy, semináře, přednášky, besedy • Organizují kulturní a společenské akce
	Círky a církevní organizace	<ul style="list-style-type: none"> • Zřizování právnické subjekty zabývající se rodinnou tematikou a poskytováním sociálních služeb (stacionáře, mateřská a rodinná centra) • Pořádají akce pro rodiny, děti, seniory (kulturní, vzdělávací, volnočasové) • Pořádají osvětové aktivity (zdůrazňují význam manželství a rodin) • Vychovávají k etickým normám
	Sportovní kluby (TJ, Skauti, Pionýři atd.)	<ul style="list-style-type: none"> • Zajišťují sportovní programy pro děti i dospělé • Přispívají k výchově, vzdělání a rozvoji dětí a mládeže • Organizují soutěže, turnaje, veřejná vystoupení • Organizují letní dětské tábory, sportovních soustředění apod.
	Zájmové organizace	<ul style="list-style-type: none"> • Nabízí programy pro děti a mládež (pravidelné i jednorázové) • Realizují letní programy
	Ostatní neziskové organizace	<ul style="list-style-type: none"> • Organizují různé aktivity pro rodiny <ul style="list-style-type: none"> ○ vzdělávací aktivity ○ volnočasové aktivity ○ sportovní aktivity

	Neziskové organizace poskytující zdravotnické a sociální služby	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování zdravotnických a sociálních služeb dle svého zaměření
	MAS	<ul style="list-style-type: none"> • Podporují místní komunitní projekty - akce pro rodiny • Poskytují prostředky mateřským a rodinným centrům, NNO poskytujícím služby pro rodiny, obcím a firmám prostřednictvím konkrétních projektů • Mohou realizovat osvětové aktivity • Aktivně spolupracují s NNO při organizování akcí pro rodiny a zlepšování prostředí a vztahů v obci • Rodinná politika může být součástí strategických plánů LEADER • Platforma pro výměnu zkušeností
Komerční sektor	Komerční firmy	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují zaměstnání <ul style="list-style-type: none"> ○ některé nabízí flexibilní formy práce • Mají k dispozici širokou paletu nástrojů na sladování pracovního a rodinného života a na uplatňování principů rovných šancí (např. zajišťování kontaktu s rodiči na rodičovské dovolené, benefity pro rodiny s dětmi atd.)
	Hospodářské komory a jiná profesní sdružení	<ul style="list-style-type: none"> • Zprostředkovávají kontakty, poradenství, vzdělávání, účast v projektech • Spolupracují při vytváření politiky zaměstnanosti, školství apod.
	Soukromé školky, školy, hlídací centra	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování služeb pravidelné péče o děti <ul style="list-style-type: none"> ○ pomáhají rozvíjet dovednosti, socializaci, morální a kulturní návyky, zodpovědné občanství
	Prorodinné internetové servery	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují informace o organizacích, vzdělávání, akcích, legislativě, novinkách v této oblasti
	Ostatní organizace poskytující služby pro rodiny komerčním způsobem	<ul style="list-style-type: none"> • Pořádají kulturní a společenské akce <ul style="list-style-type: none"> ○ pořádají výlety, exkurze ○ nabízejí kreativní techniky • Organizují semináře, školení, preventivní programy, konference • Zajišťují různé sportovní aktivity • Mají prázdninový provoz
	Firmy poskytující sociální služby	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytují sociální služby dle svého zaměření

4.3 Překážky a bariéry

Naplňování potřeb rodin se setkává s řadou překážek a bariér. Kromě těch uvedených v tabulce 1 se jedná též o nedostatek dobrovolníků, předsudky, nedostatečnou kapacitu úřadů respektive zbytečnou administrativu, nedostatečnou informovanost cílových skupin o službách v regionu, neochotu a nezájem některých lidí změnit svou situaci. Některá omezení způsobuje nevhodná legislativa, některé problémy jsou důsledkem pouze špatné či nedostatečné komunikace mezi jednotlivými aktéry.

Společným problémem, který se opakuje téměř u všech opatření a aktérů je **nedostatek financí** a **nízká prioritizace politiků** těmto opatřením.

K výraznému a relativně rychlému zlepšení stávající situace tak pomohou **finančně nenáročné aktivity** realizovatelné stávajícími subjekty.

5 VAZBY MEZI JEDNOTLIVÝMI AKTÉRY

5.1 Aktuální stav

Síť vazeb mezi jednotlivými aktéry je poměrně hustá. Neziskové organizace a firmy si zpravidla odpovídající partnery ke své činnosti v daném regionu najdou. U měst a obcí záleží na konkrétních pracovnících úřadu, kteří mají problematiku na starosti. Aktivní pracovníci proaktivně komunikují s odpovídajícími organizacemi občanského a komerčního sektoru, poměrně častý je ovšem, že tito úředníci spíše usilují o rychlé vyřešení svého úkolu bez návaznosti na další potřeby rodin, tj. bez informování občanů o navazujících službách a možnostech v lokalitě.

Občané se často v dostupné nabídce ne zcela orientují a mnohdy nevyužívají služby, které by pro ně byly užitečné, protože o nich pouze nevědí.

Důsledkem stávajícího nesystémového přístupu je, že v některých regionech spolupráce mezi místními aktéry funguje na velmi dobré úrovni, jinde se však jedná pouze o izolované aktivity konkrétních subjektů.

5.2 Návrh na zlepšení

Realizovat **legislativní opatření**, která by celkově zlepšila postavení klasické rodiny a zajistila větší stabilitu pro činnost neziskových organizací. Tím dojde k rozšíření nabídky některých druhů služeb bez **výrazného zvýšení finančních prostředků** uvolňovaných z veřejných zdrojů na realizaci rodinné politiky. Dále je nutné **zvýšit informovanost** a **zkvalitnit podpůrné činnosti**, čímž dojde ke zvýšení efektivity celého procesu a tím zlepšení nabídky služeb opět bez výrazného přísunu dalších finančních prostředků.

První opatření je nutné realizovat na parlamentní úrovni, pro druhé je nutné mít k dispozici osobu/instituci zodpovědnou za realizaci této změny. Mělo by se jednat o pozici **krajského facilitátora**³ a **regionálních facilitátorů**, kteří budou, na základě znalosti prostředí, zajišťovat

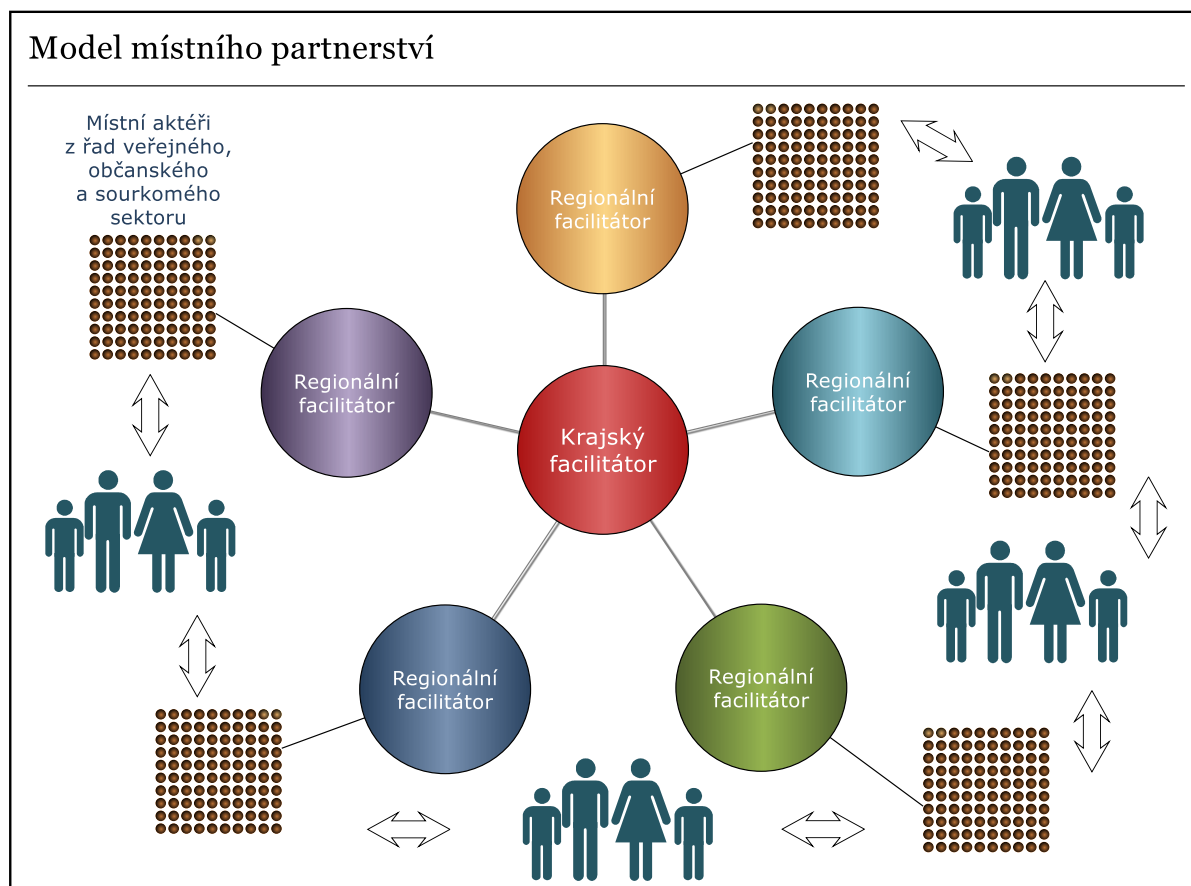
³ Je používáno generické maskulinum. Podobně i dále. Tímto facilitátorem může být jak muž, tak žena.

komunikaci se stávajícími aktéry a tak budou usnadňovat těmto organizacím jejich činnost. Graficky znázorněno na obr. 4.

Na krajské úrovni by tato činnost měla být zastřešena **pracovníkem krajského úřadu** (odbor sociálních věcí, oddělení rodinné a seniorské politiky a rozvoje služeb), který bude mít tuto problematiku na starosti. Vzhledem k velikosti (rozlehlosti) kraje a šíři rodinné politiky by se mělo jednat o pracovníka na **0,75 až 1,0 úvazku**. Realizace rodinné politiky na lokální úrovni je dle zákona o obcích v kompetenci jednotlivých obcí. Alespoň na největších obcích by tak měl být **místní facilitátor**, který bude hlavní kontaktní osobou pro krajského facilitátora. Můžeš se jednat též o zaměstnance příslušného **mikroregionu nebo MAS**. Vzhledem k přesahu aktivit za hranice jedné obce se jeví umístění tohoto pracovníka do mikroregionální úrovně jako vhodnější. Na této místní úrovni se může jednat o pracovníka na **0,25 až 1,0 úvazku**, dle velikosti regionu, který bude mít daný pracovník na starosti. Může se jednat o samostatného pracovníka vyčleněného na tuto pozici, např. žena na rodičovské dovolené nebo o kumulovanou funkci, ovšem s jasně oddělenou pracovní náplní pro rodinnou politiku.

Krajský facilitátor by se měl pravidelně (v měsíčních až čtvrtletních intervalech) stýkat s jednotlivými facilitátory v rámci okresů. Na těchto schůzkách bude přinášet aktuální informace z kraje a bude se seznamovat s posuny v jednotlivých oblastech v okrese. Krajský pracovník musí mít na úrovni kraje dostatečné kompetence, aby mohl přímo komunikovat s odpovědnými pracovníky různých odborů krajského úřadu, jejichž činnost bude nějak zasahovat do řešení lokálních problémů. Celkově by mohlo v Kraji Vysočina působit **5 až 15 regionálních facilitátorů rodinné politiky**. Vymezení jejich možné pracovní náplní je v příloze tohoto materiálu.

Facilitátoři z obcí by měli shromažďovat aktuální nabídku služeb od místních neziskových i komerčních organizací, přehledně ji zpracovávat a dále veřejně distribuovat, např. přes WWW stránky města, mikroregionu, MAS, informační zpravodaj města, Family pointy, Seniors pointy. Na rozsáhlejší projekty pak může zprostředkovávat vzájemnou spolupráci různých aktérů. Např. doporučit některé neziskové organizaci spolupráci s MAS, pomoci zformulovat dotační projekt pro mikroregion apod. Tento facilitátor nemůže řešit konkrétní potřeby konkrétních rodin, ale měl by mít možnost v roli jakéhosi ombudsmana rodin hledat systémová selhání či selhání jednotlivců a usilovat o nápravu. Měl by se též aktivně podílet na tvorbě/aktualizaci místní Koncepce rodinné politiky a měl by být zodpovědný za její naplňování. Přehled možného vymezení pracovní náplně regionálního facilitátora je v příloze tohoto materiálu.

Obr. 4 – Schéma návrhu místního partnerství

6 ZÁVĚR

Oblast rodinné politiky je poměrně složitá, díky své průřezovosti a rozsáhlosti a zároveň poměrně citlivá. Dotýká se interních záležitostí jednotlivců s různým hodnotovým nasazením. To však neznamená, že by na její uplatňování měla veřejná správa rezignovat. Ba naopak, je třeba stanovit si priority a ty pak přiměřenými prostředky naplňovat.

V Kraji Vysočina je tento přístup velmi dobře nastartován. Na místní úrovni je vytvořená bohatá síť subjektů, která naplňuje konkrétní potřeby rodin. Navržená síť facilitátorů usnadní operativní činnost místních subjektů řadou podpůrných aktivit. Tím zbyde místním aktérům více prostoru a prostředků na samotnou práci s jednotlivými cílovými skupinami, čímž bude dosaženo vyššího účinku jejich aktivit.

Více informací o projektu, v jehož rámci byl tento materiál vytvořen, najdete na:

http://www.kr-vysocina.cz/rodinny_portal.asp